

Weinig dynamiek in de polder

S.A. van der Geest en M. Varkevisser

*De auteurs zijn verbonden aan SEOR-ECRI,
Erasmus Universiteit Rotterdam.*

*Zij zijn Ina Weemhof-Doorn zeer veel dank verschuldigd
voor het invoeren van de benodigde gegevens.
varkevisser@few.eur.nl*

Opnieuw mag Bovenberg zich de meest geciteerde econoom van ons land noemen. Net als twee jaar geleden blijft hij Fase, Teulings, De Kam en Kleinknecht ruimschoots voor. Achter deze vijf toppers maken Don en Oosterwijk de grootste sprong voorwaarts.

Na een jaar afwezigheid is de Polderparade terug van weggeveest. In de Polderparade 2005 zijn de veertig Nederlandse en Belgische economen opgenomen die gedurende de jaren 1999 tot en met 2003 het meest zijn geciteerd in de volgende zeven Nederlandse economische periodieken: *ESB*, *De Economist*, *Financiële en Monetaire Studies*, *Kwartaalschrift Economie* (voorheen *Maandschrift Economie*), *Tijdschrift voor Openbare Financien* (voorheen *Openbare Uitgaven*), *Tijdschrift voor Politieke Economie* en de *Preadviezen* van de Koninklijke Vereniging voor de Staathuishoudkunde.¹

Ten opzichte van de Polderparade 2002 (Van der Geest en Varkevisser, 2003) zijn de jaren 2002 en 2003 toegevoegd, terwijl de in 1998 behaalde punten nu niet langer meetellen. Voor het eerst sinds de introductie van de huidige telregels in 2000 beslaat de lijst een volledige periode van vijf jaar.

Telregels

Bij het tellen van de citaties gaan we als volgt te werk. Iedere verwijzing naar een publicatie van een Nederlandse of Belgische econoom is 1 punt waard. Het maakt hierbij niet uit of het een Nederlandstalige of anderstalige publicatie betreft. Wanneer meerdere auteurs aan een publicatie hebben meegewerkt, wordt het punt evenredig onder hen verdeeld. Indien in hetzelfde artikel verschillende publicaties van eenzelfde auteur worden geciteerd, worden deze allemaal in de telling meegenomen. In het geval dat expliciet naar een bijdrage aan een bundel wordt verwezen, krijgt niet de (eind)redactie van de betreffende bundel, maar de auteur(s) van deze specifieke bijdrage het punt toegewezen. Ten slotte worden verwijzingen naar eigen werk en citaties die terug te vinden zijn in biografische artikelen en in artikelen waarbij een eenduidige auteursnaam ontbreekt buiten beschouwing gelaten.

Stabiele top in 2005

Evenals in de voorgaande jaren mag de Tilburgse hoogleraar Lans Bovenberg zich opnieuw de meest geciteerde econoom in de vaderlandse vakliteratuur noemen (tabel 1).² De afgelopen jaren werden met name zijn bijdragen aan de discussies over een levensloopregeling (Bovenberg, 2002) en de effecten van de verrijking op het Nederlandse pensioenstelsel (Bovenberg, 2001) geregeld aangehaald. Op ruime afstand van Bovenberg bekleedt Martin Fase de tweede positie op de ranglijst. Overigens is deze voormalige onderdirecteur van De Nederlandsche Bank en eme-

ritus hoogleraar van de Universiteit van Amsterdam de enige die in de recente geschiedenis van de Polderparade erin is geslaagd om Bovenberg eenmalig van de eerste plaats te stoten. Dit betrof de editie van 2000 (Van der Geest en Varkevisser, 2001). Net als in de Polderparade 2002, die de periode 1998–2001 beslaat, completeren de gevestigde namen Coen Teulings, Flip de Kam en Alfred Kleinknecht de topvijf.

Achternvolgers

Waar aan de kop van de ranglijst weinig dynamiek te bespeuren is, geldt dat duidelijk niet voor de overige posities. Allereerst maken Henk Don en Jan Willem Oosterwijk vanuit de achterhoede een reuzensprong van zo'n vijftientig plaatsen naar respectievelijk de zesde en zevende plaats. De directeur van het Centraal Planbureau dankt zijn hoge notering vooral aan zijn veelvuldig geciteerde publicaties over de maatregelen die zijns inziens nodig zijn om uitholling van het groeipotentieel van de Nederlandse economie te voorkomen (Don, 2001a en 2001b). Voor de secretaris-generaal van het ministerie van Economische Zaken geldt dat zijn hoge klassering een gevolg is van de vele verwijzingen naar zijn *ESB*-nieuwjaarsartikelen uit 2001 en 2002 (Oosterwijk, 2001 en 2002). Beide jaren hield Oosterwijk een pleidooi om te komen tot structurele hervormingen en institutionele vernieuwing om de economische groei in ons land veilig te stellen. Productiviteitsgroei en een meer activerend sociaal zekerheidsbeleid dienen daarbij naar zijn mening centraal te staan.

Het auteurschap van wat door sommigen ook wel 'de alternatieve troonrede' wordt genoemd, lijkt garant te staan voor een notering in de Polderparade. Maar liefst drie voormalige SG's maken dit jaar deel uit van de lijst: Ad Geelhoed (plaats 13), Sweder van Wijnbergen (plaats 17) en Frans Rutten (plaats 30). Deze voormalige topambtenaren profiteren van een publicatie die in 2002 is gewijd aan het vijftigjarig jubileum van de directie Algemene Economische Politiek (AEP) van het ministerie van Economische Zaken (Raes e.a., 2002). Van de achternvolgers verdient vooral Henry van der Wiel van het Centraal

¹ Aangezien het de bedoeling is om een overzicht te geven van de economen die zich actief met de Nederlandse beleidsdiscussie bemoeien, komen alleen nog in leven zijnde economen in aanmerking voor een plaats in de Polderparade. Nobelprijswinnaar Jan Tinbergen (1903–1994) is ondanks zijn totaalscore van 15,50 punten – die goed zouden zijn voor een verdienstelijke 22^e plaats – dan ook niet in de lijst terug te vinden.

² Voor de geïnteresseerde lezers: op de website van het Erasmus Competition and Regulation institute (www.ecri.nl) is de tophonderd van de meest geciteerde economen te vinden.

Planbureau een eervolle vermelding. Hij boekt ten opzichte van de vorige editie een winst van maar liefst negentien plaatsen en komt hierdoor op een mooie tiende plaats. Zijn onderzoek op het gebied van arbeidsproductiviteit en ict staat de laatste tijd sterk in de belangstelling (zie bijvoorbeeld Van der Wiel, 2001).

Verdwenen namen en nieuwe namen

De Polderparade 2005 kent ten opzichte van de vorige ranglijst elf nieuwe namen. Naast de hoogste nieuwe binnenkomer Geelhoed verdient ook Casper van Ewijk een stipnotering. De onderdirecteur van het Centraal Planbureau en hoogleraar macro-economie aan de Universiteit van Amsterdam dankt zijn tweeëntwintigste plaats met name aan zijn publicaties over het rendement van pensioenfondsen (zie bijvoorbeeld Van Ewijk en Van de Ven, 2002).

De nieuwkomers nemen de plaatsen in van Sijbren Cnossen, Henk de Jong, Job Swank, Rick van der Ploeg, Harry Huizinga, Henk ter Bogt, Piet Moerland, Wim Groot, Hans Groeneveld, Bernard van Praag en Arnold Heertje. Met name het 'vertrek' van Cnossen lijkt op het eerste gezicht verrassend, aangezien hij de afgelopen jaren stevast deel uitmaakte van de

Polderparade. Twee jaar geleden stond hij nog op de negende plaats, terwijl hij het jaar daarvoor zelfs de zesde positie innam. Als gevolg van de afgenomen aandacht voor het Nederlandse belastingstelsel heeft hij de laatste jaren echter (vrijwel) geen punten meer behaald. Zijn tien punten van 1998 – toen in de vakliteratuur uitgebreid is gediscussieerd over de Wet inkomstenbelasting 2001 – tellen dit jaar voor het eerst niet meer mee.

Het economendebat

Op basis van de Polderparade 2005 kan geconcludeerd worden dat in de aard van het economische debat in Nederland de afgelopen jaren geen substantiële verandering is opgetreden. Net als bij de Polderparade 2002 blijkt ook nu dat de aandacht hoofdzakelijk uitgaat naar de verbeterpunten van onze economie. Destijds signaleerden we een bezorgdheid – met name over een gebrek aan dynamiek – en die is er nog steeds. De enorme sprong die zowel Don als Oosterwijk op de ranglijst hebben gemaakt, is veelzeggend. Beiden pleiten immers al geruime tijd voor structurele hervormingen en institutionele vernieuwingen om de economische groei te stimuleren en ons land 'vergrijzingsbestendig' te maken.

Tabel 1. De Polderparade 2005 (tweede kolom) op basis van verwijzingen in 1999, 2000, 2001, 2002 en 2003

	naam	huidige werkgever(s)	1998 t/m 2001	1999 t/m 2003	2003	
1.	(1)	A.L. Bovenberg	UvT (CentER/Netspar)	36,88	47,38	11,92
2.	(2)	M.M.G. Fase	emeritus	27,67	37,75	6,83
3.	(3)	C.N. Teulings	UvA (SEO)	27,28	30,87	6,50
4.	(4)	C.A. de Kam	RUG	23,08	26,75	2,67
5.	(5)	A.H. Kleinknecht	TU Delft	20,67	25,50	3,50
6.	(35)	F.J.H. Don	CPB	10,20	22,53	5,33
7.	(30)	J.W. Oosterwijk	ministerie van EZ	11,00	22,00	2,00
8.	(11)	G. Hofstede	emeritus	17,00	21,00	1,00
9.	(13)	E.E.C. van Damme	UvT (CentER)	15,49	20,58	6,50
10.	(29)	H.P. van der Wiel	CPB	12,00	19,50	2,50
11.	(8)	J. de Haan	RUG	18,08	18,58	2,67
12.	(27)	J.C. van Ours	UvT (CentER)	12,42	17,92	3,50
13.	(-)	L.A. Geelhoed	Europees Hof van Justitie	3,50	17,50	1,00
14.	(7)	P.T. de Beer	UvA	19,10	17,43	2,33
15.	(16)	J.J. Graafland	UvT	14,92	17,42	3,42
16.	(6)	A.W.A. Boot	UvA	19,50	17,33	4,50
17.	(17)	S.C.W. Eijffinger	UvT (CentER)	14,83	16,50	1,50
	(9)	S.J.G. van Wijnbergen	Infomedics/UvA	17,50	16,50	2,00
19.	(19)	W.C. Boeschoten	Shell Pensioenfonds/RUG	14,33	16,00	1,00
	(22)	B. Nooteboom	UvT	13,50	16,00	3,00
21.	(12)	J. Hartog	UvA	16,50	15,67	0,83
22.	(-)	C. van Ewijk	CPB/UvA	6,87	15,40	6,40
23.	(14)	J.J.M. Theeuwes	UvA/WRR	15,25	15,17	1,50
24.	(28)	P. de Grauwe	KU Leuven	12,37	15,03	2,67
25.	(-)	J.A. Bikker	DNB	8,67	14,83	1,50
26.	(26)	Th.C.M.J. van de Klundert	emeritus	12,46	14,79	0,33
27.	(20)	W.H. Buitier	EBRD/Yale University	13,83	14,67	1,00
28.	(32)	J.L. van Zanden	UU	11,00	13,75	1,25
29.	(-)	F.A.G. den Butter	VU	6,00	13,17	4,67
30.	(-)	J. van Sinderen	CBS/EUR/UvA	5,67	13,00	2,17
	(-)	D. Jacobs	RUG/AMFI	9,33	13,00	0,00
	(-)	F.W. Rutten	emeritus	2,00	13,00	1,00
33.	(-)	B. van Ark	RUG	8,00	12,83	1,33
34.	(32)	R.M.A. Jansweijer	WRR	10,50	12,25	0,25
	(-)	A.H.J. Kolnaar	UvT	6,25	12,25	3,00
	(37)	L.L.G. Soete	UM/UNU-IMTECH	10,00	12,25	1,50
37.	(-)	R.C.G. Haffner	OPTA	7,75	11,83	1,83
	(22)	L.J.R. Scholtens	RUG	13,50	11,83	1,50
39.	(40)	I.J.M. Arnold	Universiteit Nyenrode	9,50	11,50	1,50
	(24)	H.A. Keuzenkamp	Delta Lloyd Groep/UvA	13,33	11,50	0,50
	(-)	J. de Vries	University of California	8,50	11,50	1,50

Tabel 2. Jaarlijst 2003

naam	huidige werkgever(s)	2003
1. A.L. Bovenberg	UvT (CentER/Netspar)	11,92
2. M.M.G. Fase	emeritus	6,83
3. E.E.C. van Damme	UvT (CentER)	6,50
C.N. Teulings	UvA (SEO)	6,50
5. C. van Ewijk	CPB/UvA	6,40
6. B. Jacobs	UvA/EUI Florence	6,00
7. F.J.H. Don	CPB	5,33
8. F.A.G. den Butter	VU	4,67
9. A.W.A. Boot	UvA	4,50
10. H.P. van Dalen	NIDI/EUR (SEOR-ECRi)	4,17
11. M.E.A.J. van de Ven	CPB	3,73
12. L. Broersma	RUG	3,50
A.H. Kleinknecht	TU Delft	3,50
J.C. van Ours	UvT (CentER)	3,50
15. J.J. Graafland	UvT	3,42
16. P.A. Gautier	VU	3,00
G.M.M. Gelauff	CPB	3,00
W.L. Heeringa	DNB	3,00
A.H.J. Kolnaar	UvT	3,00
B. Nooteboom	UvT	3,00
E.H.M. Ponds	ABP/UvA	3,00
H. Schenk	UU	3,00
Th.A. Stevers	emeritus	3,00

Jaarlijst 2003

In de jaarlijst worden alleen de meest recent behaalde punten weergegeven, zodat zichtbaar is wat de nieuwe ontwikkelingen zijn (tabel 2). Niet verrassend wordt de jaarlijst over 2003 eveneens aangevoerd door Bovenberg. Ook de overige topposities worden ingenomen door de gevestigde namen.

Hoogstgenoteerde nieuwkomer is Bas Jacobs. Hij is momenteel werkzaam bij het Robert Schuman Centre van het European University Institute in Florence en tevens verbonden aan de Universiteit van Amsterdam. Ondanks de vele punten die hij in 2003 met verwijzingen naar zijn publicaties over de financiering van het hoger onderwijs (zie bijvoorbeeld Jacobs, 2002) heeft weten te behalen, is zijn totaalscore net niet voldoende om door te dringen tot de Polderparade. Ook Harry van Dalen (Nederlands Interdisciplinair Demografisch Instituut en het Erasmus Competition and Regulation institute van de Erasmus Universiteit Rotterdam) bezit in totaal net niet genoeg citatiepunten om zich onder de veertig meest geciteerde economen in Nederland te scharen. Voor de Polderparade 2006 zal het jaar 1999 niet meer meetellen. Aangezien beide heren uit dat jaar weinig (Van Dalen) tot geen (Jacobs) punten te verliezen hebben, mag verwacht worden dat hierin verandering komt. Voor Lourens Broersma, Pieter Gautier, George Gelauff, Willem Heeringa, Eduard Ponds, Hans Schenk, Theo Stevers en Martijn van de Ven geldt dat ondanks hun goede prestatie in 2003 snelle toetreding tot de Polderparade niet voor de hand ligt, omdat hun totaalscore hierop aanzienlijk minder uitzicht biedt.

Afsluitend

Hoewel er ten opzichte van de vorige editie van de Polderparade twee jaren voorbij zijn gegaan, blijkt er veel bij het oude te zijn gebleven. Bovenberg voert de ranglijst nog steeds aan en blijft een straatlengte voorsprong houden op zijn naaste achtervolgers Fase, Teulings, De Kam en Kleinknecht. Gezien het feit dat Bovenberg ook uit de jaarlijsten telkens weer als meest geciteerde econoom naar voren komt, zal deze situatie de komende jaren vermoedelijk niet veranderen. Kortom, ook op

dit punt is er weinig dynamiek in de polder.

Tot slot een opvallende constatering. Net zoals alle voorgaande edities die wij hebben samengesteld blijkt ook de Polderparade 2005 een absoluut mannenbolwerk. Hoe lang duurt het nog voordat een vrouw zich weet te scharen onder de veertig meest geciteerde economen in Nederland? ■

Stéphanie van der Geest en Marco Varkevisser

Literatuur

- Bovenberg, A.L. (2001) Hoe houden we de pensioenpolder droog? Uitdagingen voor pensioenfondsen op de drempel van de 21e eeuw. *OCFEB Research Memorandum 0106*, Erasmus Universiteit Rotterdam.
- Bovenberg, A.L. (2002) Levensloop en sociale zekerheid. *ESB*, 6 september 2002, 627-629.
- Don, F.J.H. (2001a) Het Nederlandse groeipotentieel tot 2006. *ESB*, 30 maart 2001, 284-287.
- Don, F.J.H. (2001b) Het Nederlandse groeipotentieel op middellange termijn. *CPB Document*, nr. 1. Den Haag: Centraal Planbureau.
- Ewijk, C. van & M. van de Ven (2002) *Pensioenvermogen vanuit macro-perspectief*. In: R.J.M. Alessie, P.J.A. van Els & L.H. Hoogduin (red.), *De rol van vermogen in de economie, Preadviezen van de Koninklijke Vereniging voor de Staathuishoudkunde 2002*, 57-86.
- Geest, S.A. van der & M. Varkevisser (2001) Eurokoorts in economenland. *ESB*, 5 januari 2001, 8-10.
- Geest, S.A. van der & M. Varkevisser (2003) Bezorgdheid over Nederland. *ESB*, 24 januari 2003, 41-43.
- Jacobs, B. (2002) Equity participation in het hoger onderwijs. *ESB*, 21 juni 2002, 484-487.
- Oosterwijk, J.W. (2001) Nieuwe bronnen van welvaartsgroei. *ESB*, 5 januari 2001, 4-7.
- Oosterwijk, J.W. (2002) Kerend tij: de economie op de proef gesteld. *ESB*, 4 januari 2002, 4-7.
- Raes, S., J. van Sinderen, P. van Winden & G. Biessen (2002) Het maken van economisch beleid: de rol van AEP in de afgelopen 50 jaar. *Tijdschrift voor Politieke Economie*, 24(1), 7-50.
- Wiel, H.P. van der (2001) Does ICT boost Dutch productivity growth? *CPB Document*, nr. 16. Den Haag: Centraal Planbureau.